

השופר ממתק את הדינים ומהפך כסא דין לכסא רחמים

תָּא חַיִּי, הַאִי נָהַר, אַף עַל גַּב דְּלֵאוּ אִיהוּ דִּינָא, דִּינִין

נְפִיקי מִסְטֵרִיהּ, וְאַתְתָּקְפוּ בֵּיהּ בא וראה שהבינה הנקראת נהר

אפילו שהיא לא דין, דהיינו שאפילו שהיא שורש הדינים מכל מקום דיניה ממותקים בכל

זאת הדינים יוצאים מצדיה שהוא פרצוף התבונה ומשם הם יורדים לגבורה דו"א ואז הם

בתוקף הדינים. **וְכַד יַעֲחֵק אֶתְתָּקְפָּהּ (בְּדִינוּי) בְּבִנּוּי, פְּדִין עֲלֵאִין**

וְתַתְּאִין מִתְּכַנְפֵּי לְדִינָא וכאשר יצחק החתום בגבורה הוא מתחזק בדיניו

בראש השנה אז כל העליונים והתחתונים מתאספים לדין, **וְכּוֹרְסֵיָא דְדִינָא**

אֶתְתָּקִין, וּמִלְכָּא קְדִישָׁא יְתִיב עַל כּוֹרְסֵיָא דְדִינָא,

וְדֵאִין עֲלֵמָא ואז כסא הדין שהוא או ז"א או מלכות נתקן ואז המלך הקדוש שהוא

הבינה יושב על כסא הדין בכדי לדון את העולם (מק"מ בשם המהר"ח שביאר בזה ב'

פירושים), **פְּדִין** ואז כתוב, **תִּקְעוּ בַחֲדָשׁ שׁוֹפֵר בַּכֶּסֶה לְיוֹם**

חֲנֻנוּ דהיינו שע"י השופר מתמתקים הדינים. **וְכֵאִין אֵינּוּן יִשְׂרָאֵל,**

דִּידְעִין לְסִלְקָא כּוֹרְסֵיָא דְדִינָא, וְלְתַקְנָא כּוֹרְסֵיָא

דְרַחֲמֵי. וּבְמָה. בְּשׁוֹפֵר אשריהם אלו ישראל שהם יודעים לסלק את כסא

הדין ולתקן במקומו את כסא הרחמים, וע"י מה הם עושים כן, אלא הוא ע"י השופר שהוא

ממתק את הדינים.

בר"ה תוקעים בשופר בסוד הבינה ולא בקרן שבסוד המלכות

**רְבִי אָבָא הָוָה יְתִיב קָמִיָּה דְרַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר לֵיהּ, הָא
זְמַנִּין סְנִיאִין שְׁאִילָנָא עַל הָאֵי שׁוֹפֵר, מֵאֵי קָא
מִיָּרִי, וְעַד כָּאן לָא אֲתֵי שְׁבַנָּא בֵּיהּ** [קמא] רבי אבא היה יושב

אור הרשב"י

פכ"פ עמו לצורך הווג והרי נתבאר כללות הענין בקצרה. ובדרוש א' של סוכו נתבאר כל פרטים אלו בתכלית הביאור בקצרה ולכן צריך שתעיין שם בתחלת דרוש ג' וזה פרטי הדברים. הנה בהיות ז"א בתרדמה היא אשר נתבאר עניינה בפ' וישב בפ' ויוסף הורד מצרימה ושם נתבאר היטב ענין השינה והחלום והפתרון מה עניינם. והנה סודה היא הסתלקו' פנימיות שהם ד' מוחין שבו חו"ב ודעת כלול מתרין עטרין בהיותם מלוכשים תוך נה"י דאי' כנודע באופן שיצאו המוחין הפנימיים הם ולבושיהם שהם הכלים דנה"י דאי' ויצאו ויהנו על ראש ז"א ונשאר שם בבחי' א"מ עליו ואז ז"א ישן כי נסתלקה ממנו חיותו הנז' באופן כי אור הפנימי שלו חזר לעלות ונעשה א"מ עליו. וכו' הנה נודע כי טרם שבאו המוחין בז"א לא היה אלא בן ו"ק בלבד שהם חג"ת נה"י וכשבאו בו המו' נתעלו חג"ת שבו ונעשו חב"ד שבו שהם ג' חללי גולגלתא כדי שבתוכה יתלבשו נה"י דאמא ובתוכם מלוכשים המוחין כנודע וג' חלקי גולגלתא אלו הם הישנים עתה כי נסתלק מהם רוחניותם שהם המוחין הנז'. ונמצא כי אע"פ שהם עתה בחינת חב"ד שורשם היו חג"ת שהם

[קמא] ובכדי להבין את המאמר הבא נעתיק את מש"כ בשעה"כ דורשי ר"ה ח' וז"ל: ועתה צריך לבאר בחי' התקיעות עצמם שהם תשר"ת תש"ת תר"ת והנה כונתם נתבאר בס"ה בפ' אמור בדצ"ט ע"ב וז"ל סדרא קדמאה כו' סדרא תנינא כו' ובדברינו אלה יתבאר לפניך דברי המאמר הנז' היטב ובתחילה צריך שנחזור לבאר התעוררות קול השופר מה עניינו. הנה נתבאר למעלה כי כונתינו ביום זה הוא כי ז"א הוא בסוד השינה והתרדמה וכונתינו הוא לנסור את זו"ן להחזירם פכ"פ. והענין הוא כי הנה נודע טעם דבוקם אב"א הוא לפי שאחורים של זו"ן הם דינין לפי שהם שמו' אלקים וכדי שלא יתדבקו החיצונים בהם נתדבקו הם אב"א ובעלות רצון המאציל להחזירם פכ"פ הוצרך להפיל על ז"א תרדמה וע"י תרדמה זו ננסרים כל הדינין אשר באחורי ז"א וניתנין אל הנקבה ובמקום הדינין שבאחורי הזכר באים במקומו חסדים בסוד ויסגור בשר תחתינה ואז יהיה ז"א כולו חסדים ונוק' כולה דינין ועי"כ אין להם דבקות יחד בסוד אב"א ויפרדו איש מעל אחיו ואח"כ יתבסמו הדינין שבנקבה וזה נק' חיבוק השמאל ואח"כ יחבקנה בימין ואח"כ יחזירנה

לפני רשב"י ואמר לו שהרי הרבה פעמים שאלתי מהו סוד השופר ומה עינינו ועדין לא

אור הרשב"י

קו ימין הנקרא אברהם לא אתדבק בהוא נהר שהיא אמא להסתלק עמה אבל נסתלק מתוכו ונשאר הוא לבדו בסוד א"מ על רישא דז"א משא"כ ביצחק שהוא קו השמאלי בינה ועטרא דגבורה אשר נשאר מלובשים תוך נה"י דאמא הנקראת נהר ונסתלקו עמה לגמרי כנ"ל. והנה עתה נבאר ענין התקיעות כי הנה אחר התרדמה והשינה הנו' אנו צריכין שיחזרו המוחין דז"א להתלבש בנה"י דא"י שהם בחי' השופר כנו' ויחזרו ליכנס ברישא דז"א כבראשונה ע"י תקיעת שופר כנו'. ונתחיל לפרש סימן תשר"ת. הא' היא התקיעה ונודע כי התקיעה היא באברהם וע"י תקיעותינו למטה עולה זו התקיעה היוצאת מפינו שהיא בחי' הכל היוצא שהוא מילוי הויה דס"ג ונודע כי כל הכל הוא אור המקיף ועולה ומטי עד לגבי אברהם פי' עד כלי החלל הגולגלתא דז"א אשר בתוכו יהיה נתון ומלובש מוח עיטרא דחסד כנ"ל שזהו החסד הא' דוי"ק דז"א שנתעלה ונעשה בחי' חללי דגולגלתא ולכן נקרא אברהם. והנה הכלי הזה הוא ישן כנו' ומעורר אותו ואח"כ עולה זו התקיעה יותר למעלה עד רישיה דאברהם והוא ההיא עיטרא דחסד הנשאר בסוד א"מ ע"ג רישא דז"א כי ההיא עיטרא דחסד נקר' רישיה דאברהם שהוא הכלי אשר בו מתלבש ההוא עיטרא כנו' וכדין ההוא עיטרא דחסד הנק' רישו' דאברהם אתער גם הוא ואז הוא ממשיך אליו אותם תרין מוחין שהם בינה ועטרא דגבורה שנסתלקו עם נה"י

ג' אבות אברהם יצחק יעקב ולא לו ג' חללי גולגלתא חב"ד דז"א הוא שמוכיר במאמר הזוהר הנ"ל בשם אברהם יצחק יעקב והבן זה. ונחזור לבאר ענין המוחין בעצמם שעלו ונסתלקו הנה מוחין אלו הם ד' והם חו"ב ודעת כלול מחו"ג והם מתלבשים תוך ג' לבושים דנה"י דאמא וכבר נתב"ל בביאור ברכת אבות דר"ה במילות אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב כי ב' דעות הם דעת א' בין ב' מוחין חו"ב והוא נעלם ודעת ב' נגלה ומכריע בין תרין עטרין דחו"ג שבמות הדעת המלובשים תוך היסוד דאמא וזה דעת תחתון נק' ת"ת באופן כי במות הנו' הנק' דעת המתלבש ביסוד דאמא הוא כלול מן ג' בחי' שהם חג"ת ואלו הג' מוחין הכלולין במות הדעת הם המוחין של ג' הכלי' הנ"ל הנק' אברהם יצחק יעקב ונקרא רישא דלהון שם במאמר הזוהר. ונחזור לענין הראשון כי הב' מוחין הזכרים נסתלקו מלבושיהם שהם נה"י דאמא ולא נכנסו בנוק' ונשאר בלתי התלבשות על ראש ז"א בסוד א"מ. וזמ"ש המאמר הנ"ל דצ"ט ע"א וז"ל ת"ת כד ההוא שופר עלאה דנהירו דכולה ביה אסתלק כו' פי' כי השופר הוא נה"י דאמא אשר אור פנימי דמוחין דז"א הנקרא נהירו דכולא הם בו בתוכו מלובשים וכד נסתלק ויוצא מתוך רישא דז"א ויצא למעלה כדין לא נהיר לבנין שהם זו"ן כי נסתלקה הארתם ונשארים ישנים. גם בזה תבין מ"ש כי אברהם לא אתדבק בהוא נהר כמו יצחק והענין הוא כי מוח התכמה והחסד שהם

הלימוד היומי

לע"נ שמואל בן חנינה ז"ל

התיישב הדבר בליבי כראוי. **אָמַר לִיה, וְדָאֵי הָאֵי הוּא בְּרִירָא דְמַלְהָ, דִּישְׂרָאֵל בְּעֵיִן בְּיוֹמָא דְדִינָא (נ"א דָא), שׁוֹפֵר, וְלֹא קֶרֶן** אמר לו רשב"י שודאי כך הוא ביאור הדבר שישראל צריכים לתקוע ביום הדין של ר"ה בשופר ולא בקרן [קמב]. **בְּגִין דְקֶרֶן הָא אֲתִידַע בְּאֵן אֲתָר אִיהוּ, וְלֹאֲתִדְבַקָא דִינָא לָא פְּעִינָא** בגלל שנודע באיזה מקום סוד הקרן נמצא שהוא במקום המלכות שהיא דין ולהדבק בדין אנו לא רוצים, כי הקרן הוא

אור הרשב"י

אין יסוד דאימא יורד למטה ונשאר למעלה עם החסד כי אם גם חסד היה נכנס היה יורד היסוד דאי ומלביש את התרין עמין אבל עתה נשאר למעלה ולכן עטרא דגבורה אין לה לבוש והיא מתלבשת עם המוח בינה תוך ההוד דאימא ושניהם מלובשים בו. ונמצא כי ע"י תקיעת השברים נכנס הוד דאימא ובתוכו תרין מוחין שמאליים שהם בינה ועטרא דג' לתוך רישא דז"א והוד דאימא יש בו ג' כנודע ומתפשטים בג' ספירות. שבקו שמאלי דז"א שהם בינה וגבורה והוד ונודע כי מן ההוד דז"א נעשה מוח הבינה והגבו' דנוק' נמצא כי ע"י תקיעת שברים כבר התחיל להיות אל המל' בחי' מוחין כי גם הנה"י דז"א עצמם שהם ג' מוחין שבה עדיין לא נתפשטו מוחין בתוכם עצמם ועתה שהתחיל להתפשט בהוד דז"א גם ניתן מוח הבינה והגבורה במלכות.

[קמב] ומעם הדבר לפי הפשט שקרן של פרה הוא קמינור שעשו בו עגל הזהב ואין קמינור נעשה סניגור.

דאי' ועולים למעלה ומורידן עד מקומו שהז"א עומד שם למטה בסוד א"מ ואז נמצאין כל הדי' מוחין יחד שם בבחי' א"מ ע"ג רישא דז"א ונעשה עתה שם בחינת כסא של די' רגלים. וזמ"ש ואתער הוא ואתקן לכורסייא וז"ם והוכן בחסד כסא והבן זה. ולכן בבחי' הכלי עצמו אמר מטי לגבי ובבחינת המוח עצמו אמר ושריא ברישוי' אמנם ביצחק ויעקב לא הזכיר לשון ושריא ברישא והטעם הוא לפי שעתה צריך שינוח שם ויתעכב עד שימשיך תרין מוחין בינה וגבורה למטה אצלו בסוד א"מ. אבל ביצחק ויעקב אין כונתנו שישארו שם בסוד א"מ רק שתבף ירדו ויכנסו תוך רישא דז"א בסוד מוחין פנימיים. אח"כ הם השברים והם ביצחק כנודע ועל ידי השברים יורדין אותם התרין מוחין בינה ועטרא דגבורה תוך רישא דז"א ממש בסוד מוחין פנימיים ואלו מקדימין לכנס בו טרם מוחין הנקרא חכמה ועטרא דחסד לפי שר"ה הוא יום הדין ולכן אלו השנים שהם דינין נכנסים תחילה. והנה כיון שעטרא דחסד נשארה עדיין למעלה בסוד א"מ